

Vertinimo tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis LR švietimo ir mokslo ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. ISAK-256

Rengiant „Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašą“, buvo vadovujamasi šiais dokumentais:

1. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata (ŠMM ministro 2004-02-25 Įsakymas nr. ISAK-256)
2. Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo lavinimo programas tvarkos aprašu (ŠMM ministro 2005-04-05 Įsakymas Nr. ISAK- 556)
3. Bendraisiais ugdymo planais

VILNIAUS KAROLINIŠKIŲ GIMNAZIJA

MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Bendriausia vertinimo nuostata:

- 1.1. Vertinimas traktuojamas kaip mokyti padedantis procesas.
 - 1.2. Vertinimas grindžiamas šiuolaikine mokymosi samprata, amžiaus tarpsnių psichologiniais ypatumais, individualiais mokinio poreikiais, atitinkančiais ugdymo(si) tikslus.
 - 1.3. Vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: mokinių žinios ir supratimas, bendrieji ir dalyko gebėjimai, vertybinės nuostatos ir elgesys.
 - 1.4. Vertinimas skirtas padėti mokyti – mokinys laiku gauna grįžtamąją informaciją apie savo mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą, jis mokosi vertinti ir įsivertinti.
 - 1.5. Vertinama individuali mokinio pažanga (idiografinis vertinimas). Vengiama lyginti mokinių pasiekimus tarpusavyje.
 - 1.6. Vertinimas pozityvus ir konstruktyvus – vertinama tai, ką mokinys jau išmoko, nurodomos spragos ir padedama jas ištaisyti.
 - 1.7. Vertinimas atviras ir skaidrus – su mokiniais tariamasi dėl vertinimo kriterijų ir procedūrų, vengiama pernelyg didelio vertinimo formalumo.
 - 1.8. Vertinimas objektyvus ir veiksmingas – siekiama kuo didesnio vertinimo patikimumo; remiamasi išsilavinimo standartais, naudojami įvairūs vertinimo informacijos šaltiniai.
2. **Vertinimo tikslas** – padėti mokiniams mokyti ir bręsti kaip asmenybėms; pateikti informaciją apie mokinio mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą; nustatyti mokytojo, gimnazijos darbo sėkmę, priimti pagrįstus sprendimus.
3. **Uždaviniai:**
- 3.1. Padėti mokiniui suprasti mokymosi stipriąsias ir silpnąsias puses, įsivertinti savo pasiekimų lygį, daryti asmeninę pažangą.
 - 3.2. Padėti mokytojui išvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti problemas ir spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti ugdymo turinį ir metodus.
 - 3.3. Suteikti tėvams informaciją apie vaiko mokymąsi.
 - 3.4. Nustatyti gimnazijos darbo kokybę, planuoti ugdymo turinį ir procesą, suteikti mokinių poreikius atitinkančią pagalbą.

II SAŲOKOS

Apibendrinamasis vertinimas naudojamas baigus programą, kursą, modulį. Jo rezultatai formaliai patvirtina mokinių pasiekimus baigiant ugdymo programą.

Apklausa – 1) žinių tikrinimas žodžiu; 2) anketinis tikrinimo būdas (klausimais) tyrimo tikslais. Mokymo procese gali būti taikoma sakytinė, rašytinė, individuali, frontali, grupinė, mišrioji apklausa. Atsižvelgiant į didaktinius pamokos tikslus, apklausa gali būti organizuojama pamokos pradžioje, jos viduryje arba pabaigoje. Apklausa raštu organizuojama iš vienos pamokos temos.

Diagnostinis vertinimas naudojamas, kai siekiama išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą baigus temą ar kurso dalį, kad būtų galima numatyti tolesnio mokymosi galimybes, suteikti pagalbą įveikiant sunkumus.

Diktantas – tai mokyklos rašomasis darbas (teksto rašymas diktuojant), kurio metu siekiama įtvirtinti arba patikrinti moksleivių praktinius kalbos vartojimo įgūdžius.

Egzaminas – mokomojo kurso arba jo dalies žinių, mokėjimų ir įgūdžių tikrinimo pagal nustatytą mokymo programą metodas. Gimnazijoje egzaminuojama raštu, atliekant praktinius veiksmus. Egzaminui specialiai rengiantis, mokiniai mokomi protinio darbo metodikos, skatinami paisyti higienos reikalavimų.

Formuojamasis vertinimas padeda numatyti mokymosi perspektyvą, stiprinti daromą pažangą, skatina mokinius mokytiis analizuoti esamus pasiekimus ar mokymosi spragas, sudaro galimybes mokiniams ir mokytojams bendradarbiauti.

Isivertinimas – paties mokinio daromi sprendimai apie daromą pažangą bei pasiekimus.

Ivertinimas – vertinimo proceso rezultatas, konkretus sprendimas apie mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą.

Kriterinis vertinimas – pagrindas, tam tikri kriterijai (pvz., standartai), su kuriais lyginami mokinio pasiekimai.

Kontrolinis rašomasis darbas – mokymo metodas, kai tikrinamas mokinių išsilavinimas jų rašto darbais. Tikrinimo rezultatai aptariami ir vertinami pažymiais.

Laboratoriniai darbai – šis metodas taikomas savarankiškam tikrovės reiškiniams stebėti ir jiems eksperimentuoti, tuo tikslu naudojami specialūs prietaisai ir instrumentai. Darbas organizuojamas grupėmis arba individualiai ir atliekamas pagal standartines instrukcijas. Mokiniai savarankiškai atlieka užduotis, patys stebi atliekamą bandymą, komentuoja gautus rezultatus, apibendrina, daro mokslines išvadas.

Namų darbai – mokymo organizavimo forma, kai mokymas mokykloje tęsiamas atliekant įvairius darbus namie. Per pamoką mokinys pasirengia namų darbui, jam nurodoma, ką ir kaip reikės daryti. Skiriami sakytiniai (žodiniai), rašytiniai, praktiniai namų darbai. Kaip jie atlikti, tikrinama kitos pamokos metu arba mokytojui patogiu laiku. Namų darbų laikas numatomas toks: 3-4 kl. – kiekvieno dalyko 25-30 min., 1-2 kl. – 15-25 min.

Norminis vertinimas sudaro galimybes palyginti mokinių pasiekimus tarpusavyje.

Praktikos darbai – mokymo metodas, kai siekiama ne tik pažintinių tikslų, bet ir formuoti praktinius bei gamybinius mokėjimus ir įgūdžius, o kartais – kurti realias vertybes. Šis metodas dažniausiai taikomas mokantis savarankiško techninio darbo. Plačiausiai praktikos darbai taikomi biologijos, fizikos, biologijos, chemijos, geografijos, technologijų bei informatikos pamokose. Praktikos darbai nuo laboratorinių skiriasi savo tikslais bei atlikimo būdais.

Projektas – tai metodas, kurio esminiai požymiai yra aktyvi veikla, problemų sprendimas ir įgyjama patirtis, atliktas darbas, ugdantis įvairiapusių mokinių gebėjimus. Projektinis darbas parengiamas iš vienos temos, gali būti integruotas: trumpalaikis ir ilgalaikis.

Rašinys – informacinis atgaminamasis kūrybinių darbų metodas, kai mokytojas skatina mokinį vystyti atmintį, loginį mąstymą, praktiškai taikyti kalbos vartojimo įgūdžius bei patikrina mokinio pasirengimo lygį.

Referatas – savitas ir savarankiškas kūrybinių darbų metodas. Jis naudojamas aukštesnėse klasėse, pirmiausia mokant literatūros, istorijos, geografijos, rečiau per kitų dalykų pamokas. Referatas dažniausiai suprantamas kaip trumpas kokio nors objekto (knygos, straipsnio) turinio išdėstymas.

Vertinimas – nuolatinis informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimo, interpretavimo ir apibendrinimo procesas.

Vertinimo informacija – iš įvairių šaltinių surinkta informacija apie mokinio mokymosi patirtį, jo pasiekimus ir daromą pažangą (žinias ir supratimą, gebėjimus, nuostatas)

III VERTINIMO VYKDYMAS

1. **Kontrolinis darbas**

- 1.1. Kontrolinių darbų grafikas sudaromas mėnesiui ir suderinamas su kitų dalykų mokytojais. Mokiniai gali rašyti tik vieną kontrolinį darbą per dieną. Dubliuojantis mobilioms grupėms 3-4 gimnazijos klasėse abiem pusėms susitarus mokiniai gali rašyti du kontrolinius darbus per dieną.
- 1.2. Kontrolinio darbo data pranešama pradėjus naują temą ar skyrių, tikslinama prieš savaitę.
- 1.3. Kontrolinių darbų užduotis rengia mokytojas, remdamasis dalyko išsilavinimo standartais ir bendrosiomis programomis, arba naudojami kitų autorių parengta didaktine medžiaga. Užduotys turi atitikti išeitą kursą.
- 1.4. Prieš kontrolinį darbą mokiniai supažindinami su vertinimo tvarka arba ji nurodoma prie kontrolinio darbo užduoties.
- 1.5. Siekusio gauti neleistiną pagalbą, pasinaudojusio draudžiamomis priemonėmis, nevykdžiusio mokytojo nurodymų ar kitaip kontrolinio darbo vykdymo tvarką šurkščiai pažeidusio mokinio kontrolinis darbas vertinamas neigiamai.
- 1.6. Įstaisytas ir įvertintas kontrolinis darbas mokiniams gražinamas ne vėliau kaip per 2 savaites nuo parašymo dienos (lietuvių kalbos per 21 darbo dieną). Gautas įvertinimas įrašomas į dienyną ir elektroninį dienyną.
- 1.7. Mokiniai praleidę kontrolinį darbą dėl pateisinamos priežasties, turi pateikti mokytojui pamokų praleidimą pateisinantį dokumentą ir privalo atsiskaityti per 2 savaites nuo atvykimo į mokyklą dienos (po ligos ar pan.) mokytojui ir mokiniui patogiu laiku.
- 1.8. Mokiniams, praleidusiems kontrolinį darbą be pateisinamos priežasties, mokytojas turi teisę skirti kontrolinį darbą pirmą mokinio atvykimo į mokyklą dieną.
- 1.9. Kontroliniai darbai ir atsiskaitomieji darbai neberašomi paskutinę dieną prieš atostogas ir pirmą dieną po jų; taip pat savaitę prieš pusmečio pabaigą.

2. **Apklausa**

- 2.1. Apklausa organizuojama iš vienos pamokos temos.
- 2.2. Įstaisyti darbai gražinami ir su rezultatais mokiniai supažindinami ne vėliau kaip per savaitę.
- 2.3. Apklausoje rezultatų įvertinimas įrašomas į tos dienos, kada buvo vykdoma apklausa, dienyno langelį.
- 2.4. Galima taikyti kaupiamąjį vertinimą.
- 2.5. Iš anksto apie apklausą mokiniai gali būti ir neinformuojami.
- 2.6. Apklausiami gali būti ne visi, o tik keli mokiniai. Mokinį, praleidusį pamoką be priežasties, mokytojas turi teisę kitą pamoką kviesti atsakinėti ir įvertinti.
- 2.7. Mokiniui atsakius atsakinėti be pateisinamos priežasties, rašomas 1 balas.

3. **Kūrybiniai rašomieji darbai (interpretacija, rašinys, referatas, kūrybinis darbas, pasakojimas, laiškas ir kt.)**

- 3.1. Rašomieji darbai rašomi 1-2 pamokas.
- 3.2. Apie juos pranešama pradedant naują temą, data tikslinama prieš savaitę.
- 3.3. Įstaisyti darbai gražinami ir su rezultatais mokiniai supažindinami per 21 darbo dieną nuo parašymo dienos.

- 3.4. Mokiniai, praleidę rašomąjį darbą dėl pateisinamos priežasties, turi pateikti mokytojui pamokų praleidimą pateisinantį dokumentą ir privalo atsiskaityti per 2 savaites nuo atvykimo į mokyklą dienos (po ligos ar pan.) mokytojui ir mokiniui patogių laikų.
- 3.5. Jei namuose parašyti rašomieji ar kūrybiniai darbai nepristatomi mokytojo nurodytu laiku be pateisinamos priežasties, jie vertinami neigiamai.
- 3.6. Pateiktas nesavarankiškai atliktas (nurašytas) darbas vertinamas neigiamai.
- 4. Laboratoriniai darbai ir praktikos darbai**
- 4.1. Apie laboratorinį (praktinį) darbą pranešama mokiniams ne vėliau kaip prieš 1 pamoką.
- 4.2. Laboratorinio (praktinio) darbo rezultatai paskelbiami per savaitę.
- 4.3. Gautas už laboratorinį (praktikos) darbą pažymys įrašomas į dienyną ir elektroninį dienyną.
- 5. Projektiniai darbai**
- 5.1. Jeigu dalykų mokytojai planuoja ilgalaikius projektinius darbus, darbų grafiką suderina su gimnazijos administracija.
- 5.2. Apie projektinį darbą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę.
- 5.3. Trumpalaikį projektinį darbą gali atlikti 1 mokinys arba grupelės po 2-3 mokinius.
- 5.4. Galutinis darbas vertinamas pagal šiuos kriterijus: 1) turinys; 2) darbo pristatymas; 3) darbo estetiškumas; 4) atsakymai į papildomus mokytojo ar mokinių pateiktus klausimus.
- 5.5. Galutinis pažymys įrašomas į dienyną projekto pristatymo dieną.
- 6. Bandomieji egzaminai**
- 6.1. Organizuojami 4 gimnazijos klasėse gruodžio, sausio, mokytojams pageidaujant kovo – balandžio mėnesiais.
- 6.2. Suderinusi datas su atskirų mokomųjų dalykų mokytojais gimnazijos administracija sudaro bandomųjų egzaminų vykdymo grafiką.
- 6.3. Bandomųjų egzaminų (mokyklinių ar valstybinių) užduotys rengiamos to dalyko mokytojų ir aptariamoms metodinėse grupėse.
- 6.4. Jeigu bandomasis egzaminas organizuojamas po egzaminų pasirinkimo datos, užduotys rengiamos tik tiems mokiniams, kurie ketina laikyti valstybinį ar mokyklinį to dalyko egzaminą.
- 6.5. Mokiniui, neatvykusiam į bandomąjį egzaminą be pateisinamos priežasties, mokytojas į dienyną ir elektroninį dienyną įrašo 1 balą.
- 6.6. Visi bandomieji egzaminai organizuojami 9.00 val. ir trunka tiek laiko, kiek jo skiriama to dalyko egzaminui.
- 6.7. Darbai ištaisomi per 3 savaites ir aptariami su mokiniais.
- 6.8. Bandomojo egzamino pažymys įrašomas į dienyną ir elektroninį dienyną.
- 7. Pastabos**
- 7.1. Darbai vertinami pagal dešimtbalę vertinimo sistemą.
- 7.2. Darbai gali būti vertinami naudojant kaupiamąjį vertinimą.
- 7.3. Bandomųjų egzaminų medžiagą apibūdina ir kokybinę analizę atlieka dalyko metodikos grupė.

IV. VERTINIMAS

1. Mokinių žinios, gebėjimai, įgūdžiai, pastangos, pažanga vertinami pagal Išsilavinimo standartų ir Bendrųjų programų reikalavimus, baigiamųjų klasių mokyklinių ir valstybinių egzaminų vertinimo instrukcijas, metodinėse grupėse aprobuotas dalyko vertinimo normas, individualią mokytojo vertinimo metodiką.
2. Mokinių žinios vertinamos taikant šiuos vertinimų tipus: diagnostinį, kaupiamąjį formuojamąjį, apibendrinamąjį, norminį ir kriterinį.
3. Gimnazijos mokinių pasiekimai vertinami 10 balų sistema, taikant kiekvieno dalyko vertinimo normas, atsižvelgiant į pateikiamą balų aprašą:
 - 10 – (puikiai), kai užduotis ar atsakinėjimas atliktas be klaidų.

- 9- (labai gerai), kai užduotis ar atsakinėjimas iš esmės yra atliktas labai gerai, tačiau yra neesminis netikslumas ar suklydimas.
- 8 – (gerai), kai užduotis visiškai atlikta, tačiau yra keletas klaidų ar suklydimų.
- 7 – (pakankamai gerai), kai atliktoje užduotyje yra keletas klaidų ar suklydimų.
- 6 – (patenkinamai), kai padarytos klaidos ar suklydimai leidžia suprasti užduoties reikšmę.
- 5 – (pakankamai patenkinamai), kai mokinys teisingai atliko pusę gautos užduoties.
- 4 – (silpnai), kai mokinys pusėje atliktos užduoties padarė klaidų.
- 3 – (blogai), kai nėra nei vieno teisingo atsakymo ar teisingos minties, o yra tik bandymai atlikti užduotį.
- 2 – (labai blogai), kai nesuprantama, ką mokinys bandė užduotyje atlikti.
- 1 – (nieko neatliko), nes mokinys atsisakė atsakinėti ar nebandė atlikti užduoties neturėdamas pateisinančios priežasties
4. Įskaita:
 kaupiamoji (atsakinėja į klausimus, teksto analizė, dalyvavimas diskusijose)
 atsiskaitomoji (atsiskaitymas už temą pusmečio pabaigoje)
5. Neįskaityta – kai neatlikta užduotis, darbo priemonių neturėjimas, atsisakymas be priežasties atlikti užduotį.
6. Atleista – kai yra gydytojo pažyma.
7. Neatestuota – kai mokinio dalyko mokėjimas per pusmetį yra neįvertintas.
8. Mažiausias per pusmetį gautų įvertinimų skaičius yra $n + 2$ (n – pamokų skaičius per savaitę)
9. I klasių mokiniams pirmos dvi rugsėjo mėnesio savaitės skiriamos adaptacijai, taikomas formuojamasis ir kaupiamasis vertinimas.

V. NAMŲ DARBŲ SKYRIMAS

1. Namų darbai turi būti tikslingi ir turėti pridėtinę žinių vertę.
2. Namų darbai tikrinami ir gali būti vertinami pažymiu ar kaupiamuoju balu.
3. Namų darbų skyrimą klasėje dirbantys mokytojai derina tarpusavyje.
4. Mokytojai turi siekti namų darbų individualizavimo ir diferencijavimo.
5. Atostogoms ir šventėms namų darbai neskiriami.

VI. TĖVŲ (GLOBĖJŲ) INFORMAVIMO TVARKA

1. Mokinių pastangų ir žinių vertinimas fiksuojamas klasės (dalyko) dienyne bei elektroniniame dienyne.
2. Mokslo metų pradžioje iki rugsėjo 15 d. klasių vadovai surenka informaciją apie tėvų sutikimą vaiko mokymosi rezultatus stebėti elektroniniame dienyne. Jeigu tėvai (globėjai) neturi galimybių naudotis elektroniniu dienyne, kiekvieną mėnesio pabaigoje klasės vadovas šiuos tėvus raštu informuoja apie jų vaikų mokymosi rezultatus .
3. Pasibaigus pusmečiams ir mokslo metams klasės vadovas raštu informuoja mokinio tėvus (globėjus) apie nepatenkinamus įvertinimus, paskirtus papildomus darbus, jų atlikimo bei atsiskaitymo laiką ir formas.

VII. PUSMEČIŲ IR METINIAI ĮVERTINIMAI

1. Mokiniui, kurio mokslo metai skirstomi pusmečiais, dalyko metinis įvertinimas išvedamas iš I ir II pusmečio įvertinimų:
 - 1.1. Neatestuotam vieną pusmetį – savarankiškai atsiskaičius už to pusmečio programą;

- 1.2. Mokiniai, turinčiam dalyko nepatenkinamą antrojo pusmečio įvertinimą, negali būti išvedamas patenkinamas to dalyko metinis įvertinimas;
2. Jei dalyko mokymosi pasiekimai pažymiais nevertinami, mokiniui pusmečių ir metinių įvertinimų skiltyse įrašomi taikytos vertinimo sistemos įvertinimai: „įskaityta“, „neįskaityta“.
3. Mokiniai antrojo pusmečio pabaigoje perėjus prie dalyko aukštesnio kurso programos, pusmečio ar metiniu įvertinimu laikomas įskaitos pažymys (įvertinimas).
4. Mokiniai, pagal gydytojo ar gydytojų konsultacinės komisijos pažymą atleistam nuo dalyko pamokų, pusmečio ar metinių pažymių skiltyje rašoma „atl.“
5. Mokių metiniai pažymiai vedami apskaičiuojant I ir II pusmečių aritmetinį vidurkį.
6. Dorinio ugdymo, specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės kūno kultūros pamokos vertinamos įskaityta ar neįskaityta.
7. Mokiniai, lankantys ar baigę valstybines dailės, menų, sporto mokyklas ir turintys mokytojų tarybos pritarimą, atsiskaito už praeitas temas ir programą, susitarę su dalyko mokytoju, mokytojui ir mokiniui patogiu laiku.
8. Mokiniai, atleisti nuo kūno kultūros pamokų, nevertinami.
9. Mokytojų tarybos nutarimu papildomi darbai yra skiriami mokiniams, kurių metinis įvertinimas yra neigiamas ar jie yra neatestuojami.
10. Mokiniai, nepasinaudoję papildomų darbų galimybe (neatsiskaitę), svarstomi mokytojų tarybos posėdyje dėl palikimo kartoti kursą.

VIII. BAIGIAMOJI NUOSTATA

Mokiniai su žinių ir pasiekimų vertinimo sistema supažindinami mokslo metų pradžioje (iki rugsėjo mėn. 10 d.). Susipažinę 1-2 klasių mokiniai pasirašo klasės dienyne, o 3-4 klasių mokiniai – atskiruose lapuose, kurie segami į atskirą segtuvą ir yra saugomi direktoriaus pavaduotojo ugdymui.

Metodinės tarybos pirmininkė

Skirmantė Bačinskienė

Direktoriaus pavaduotoja ugdymui

Rasa Sabūnienė